

NVF 53: Verksamhetsplan 1997-2000

Innehåll

Förord.....	1
1 Verksamhetsidé och Vision.....	2
2 Förutsättningar	3
2.1 Tidigare arbeten inom NVF 53	3
2.2 Förväntningar på NVF 53	3
2.3 Intressenter.....	4
2.4 NVF 53's styrka och svaghet.....	4
3 Organisation, arbetsform.....	4
3.1 Organisation.....	4
3.2 Medlemmar	5
3.3 Arbetsform	5
3.4 Samverkan med andra utskott.....	6
4 Inriktning 1997-2000.....	6
4.1 Aktuella kompetens- och intresseområden i ett nordiskt perspektiv.....	6
4.2 Utskottets arbetsmetoder.....	7
4.3 Aktiviteter under kongressperioden.....	7
4.4 Teman för seminarier och workshops.....	8
5 Avslutning	8

FÖRORD

Nordiska Vägtekniska Förbundet är en organisation för att främja samarbetet mellan branchfolk i de nordiska länderna. Mer än 500 personer är engagerade i arbetet inom NVFs 16 nordiska utskott, vart och ett med sin specialkompetens.

Utskott 53, transportinformatik, har existerat sedan 1988 med något varierande inriktningar på verksamheten. Under den innevarande fyra-års perioden fram till kongressen i Malmö år 2000, har förbundsledningen omstrukturerat utskotten i fackområden. I område 50, Trafik och miljö, ingår utöver Transportinformatik även Miljö, Trafiksäkerhet och Fordons utformning och egenskaper.

Föreliggande dokument utgör NVFs verksamhetsplan för arbetet under kongressperioden 1997 - 2000. Planen är tentativ dvs den kommer att successivt byggas på och omprövas en gång per år. Verksamhetsplanen har successivt arbetats fram och slutligen förankrats i nordiskt utskottsmöte i oktober 1997.

Utskottets roll är främst att vara ett nätverk för kontaktskapande och kunskapsspridning. NVF53 har sett som sin uppgift att följa utvecklingen inom områdena trafikledningssystem, trafikinformationssystem och transportinformatik på landsbygd för att kunna identifiera problem och behov. Utskottet skall vidare verka för att lämplig FUD och andra aktiviteter med nordiskt perspektiv initieras och tillse att kunskaperna sprids på lämpligt sätt.

Verksamhetsplanen läggs nu till grund för de satsningar som utskottet planerar att göra under innevarande kongressperiod.

Stockholm 1997-12-04

Anders Lindkvist
ordförande

1 Verksamhetsidé och Vision

Verksamhetsidé

- Utskott 53 ska samla och sprida nordiska erfarenheter om hur transportinformatik kan bidra till att förbättra trafiksäkerheten, minska negativa miljöpåverkningar, öka tillgängligheten till transportsystemet för alla medborgare och effektivisera transportsystemet i alla nordiska länder.
Utskottet skall vara ett forum för utväxling av kunskap genom att etablera och vidmakthålla ett nordiskt nätverk av personer med bred och stor kompetens inom området.

För perioden 1997-2000 har *förbundsstyrelsen* valt följande satsningsområden för arbetet i utskott 53:

- Utveckling av trafikstyrningssystem
- Effektivisera användningen av existerande väg vid användning av trafikstyrningssystem
- Informationssystem till trafikanterna

Utskottet anser att de första två områdena kan slås ihop till ett och ta namn efter område två. Vi kompletterar istället med ett nytt område:

- Transportinformatik utanför tätortsområden

Utskottets slutsats efter tolkning av satsningsområden:

- Effektivisera användningen av existerande väg vid användning av trafikstyrningssystem
- Informationssystem till trafikanterna - olika systems användbarhet och effekter
- Transportinformatik utanför tätortsområden

Utskottet skall med sitt nätverk av experter följa utvecklingen inom ovannämnda satsningsområden för att kunna identifiera problem och behov, ta initiativ till forskning, utveckling och fältförsök samt på olika sätt sprida kunskaperna.

Vision

- Transportinformatik ska värderas som ett alternativ till traditionell infrastrukturinvestering
(*tentativ version, behandlas i utskottsarbetet*)

För det danska utskottet betyder det att: ... *kompletteras*

För det finska utskottet betyder det att... *kompletteras*

För det isländska utskottet betyder det att... *kompletteras*

För det norska utskottet betyder det att *kompletteras*

För det svenska utskottet betyder det att... *kompletteras*

2 Förutsättningar

2.1 Tidigare arbeten inom NVF 53

Utskott 53 bildades efter kongressen 1988 som en efterföljare till utskott 51, trafikteknik. Under den första kongressperioden hade utskottet det övergripande temat *Informationsteknologi och trafikreglering* med arbetsområdena *informationssystem till trafikanter och vägmyndigheter, mätning och registrering av vägtrafik* samt *skyltar, informationstavlor etc.* I samarbete med NORDIT (NKTF-projekt utgavs den sk RTI-bulletinen, vilken under sin korta livslängd blev mycket uppskattad och fick stor spridning även utanför kretsen av personer som invigts i ämnet. Seminarier anordnades om bl a ”Trafik och framtid” och ”Trafikregistreringar.”

Efter kongressen i Tammerfors 1992 fick utskottet beteckningen *Trafikinformationssystem*. De nya arbetsområdena blev *TMS (Traffic Management Systems), värdering och implementering av ny teknik* samt *kriterier för användning av telematik*. Genom det finska utskottet genomfördes en delphiundersökning om RTI:ns framtid i Norden. Resultatet dokumenterades i en NFV-rapport. Arbetet med att ta fram en Nordisk terminologisamling drogs igång med Norge som sammanhållande land. En första utgåva presenterades vid kongressen i Bergen 1996. Seminarier hölls i Finland som en del i Delphiundersökningen, i Norge på temat ”Praktisk användning av trafikteknisk informationsteknologi i Norden” och i Sverige om ”Effektvärdering av RTI”. Utskottet arrangerade dessutom en utställning och ett seminarium i samband med kongressen.

2.2 Förväntningar på NVF 53

Förväntningar från omvärlden (t.ex. förbundsstyrelsen)

- Klar profilering av området transportinformatik behövs
- Starkt deltagande vid kongressen i Malmö år 2000 förväntas
- Krav finns på informationsspridning från utskott tillbaka till medlemsorganisationerna
- Tätare samarbete med andra utskott. NVF 53 har ju ett tvärgående intresseområde.

Förväntningar på utskottsarbetet från deltagande länder:

- Informationsutbyte
- Personliga nätverk bildas
- Diskussionsforum för viktiga gemensamma nordiska frågor, t.ex. juridik
- Nordisk profilering inom EU är möjlig, t.ex. inom standardisering

Förväntningar från medlemsföretagen

- Få signaler om framtida utveckling
- Skapa nätverk/kontakter
- Ha socialt trivsamt tillsammans

2.3 Intressenter

Arbetet inom NVF53 är av primärt intresse för

- Utskottets egna ledamöter och därmed deras egna organisationer (NVF-medlemmar)
- Förbundsstyrelsen och andra NVF-utskott
- Kollegor (även utanför Norden)
- Myndigheter, planerare
- Tillverkare och leverantörer av IT-utrustning inom trafiksektorn
- Utförare/operatörer

2.4 NVF 53's styrka och svaghet

Styrka:

- Nordiskt samarbete främjas och nätverk mellan medlemmar skapas
- Standardiseringssamarbete kan formas inom NVF:s ramar
- Ökat nordiskt infoutbyte kan ge vinster och undvikande av att upprepa de misstag som redan gjorts i ett annat nordiskt land
- Vi kan skapa nordiskt samarbete gentemot EU
- Vi kan initiera samarbetsprojekt inom EU med nordisk profil
- Viktiga frågor kan lyftas och utskottets arbete kan fungera som katalysator i olika länder.

Svaghet:

- "non-profit" sammanslutning - det kan finnas problem med finansiering av projekt etc.
- Utskottsarbetet utförs "ideellt" genom finansiering av respektive medlem. Detta kan innebära att arbetet prioriteras lågt i förhållande till andra uppgifter.

3 Organisation, arbetsform

3.1 Organisation

NVF 53 har avdelningsutskott i alla nordiska länder: Danmark, Finland, Norge, Sverige och för första gången även Island. Vi tidigare medlemmar välkomnar Island till NVF 53 och ser fram emot nya erfarenheter som Island kan tillföra!

Under utskottsperioden 1997-2000 är Sverige ledande land.

3.2 Medlemmar

I de nationella utskotten finns experter inom olika branscher med kompetenser som täcker såväl teknik och drift som beteendefrågor. Dessa representerar bl a

- väghållare
- tillverkare
  - fordon
  - signaler
  - biljettsystem
- kollektivtrafikföretag
- konsulter
- forskare

NVF53s medlemmar finns förtecknade i separat medlemsmatrikel.

3.3 Arbetsform

Utskottsmöten

Utskottet håller normalt två nordiska möten per år, i båda fallen kombinerat med en särskild aktivitet:

- våren. Möte med intressanta studiebesök
- hösten. Möte med seminarium/workshop och eventuellt studiebesök
- vid behov sammankallas till ordförande/sekreterarmöte

Härutöver hålls nationella utskottsmöten tre-fem gånger per år.

Föreliggande plan gäller för de nordiska mötena under perioden:

År	Säsong	Typ	Arrangerande land
1997	vår	utskottsmöte med studiebesök	Finland
1997	höst	utskottsmöte med seminarium/workshop	Danmark
1998	vår	utskottsmöte med studiebesök	Island
1998	höst	utskottsmöte med seminarium/workshop	Norge
1999	vår	utskottsmöte med studiebesök	Sverige
1999	höst	utskottsmöte med seminarium/workshop	Finland
2000	vår	utskottsmöte med studiebesök	Danmark
2000	sommar	kongress (inkl NVF 53 temaworkshop)	Sverige
2000	höst	utskottsmöte	Norge

Seminarier

Ett seminarium arrangeras varje höst enligt ovanstående plan med ett tema som är aktuellt och ligger inom ramen för utskottets verksamhet. Arrangemanget kan ske i samverkan med annan arrangör. NVF53s seminarier är öppna för alla till en avgift som gör arrangemanget självbärande. Det första seminariet arrangerades av det danska utskottet den 2 oktober 1997 på temat *Road pricing-Betalsystem*.

Informationsspridning

Större aktiviteter såsom genomförda projekt och seminarier dokumenteras i form av NVF-rapporter som sprids via NFVs ordinarie kanaler och utskottets ledamöter. När NVF fått igång en fungerande hemsida på Internet bedöms denna kunna bli användbar för spridning även av annan information rörande utskottets verksamhet. Ambitionerna under föregående kongressperiod att återuppta utgivningen av RTI-bulletinen (se 2.1) har med tillkomsten av

Internet tills vidare skrinlagts.

Utskottsarbete

Kompetensgrupper med två-tre deltagare från varje land kan bildas vid behov inom ett sakområde eller ett satsningsområde. Grupperna får till uppgift att bereda aktiviteter som behandlas i samband med de nordiska utskottsmötena.

3.4 Samverkan med andra utskott

Det är NVF53s ambition att etablera samarbete med utskott inom område 50 ”Trafik och miljö” men också med Utskott 11 Informationsteknik och Utskott 21.

4 Inriktning 1997-2000

4.1 Aktuella kompetens- och intresseområden i ett nordiskt perspektiv

Kompetens-områden	Identifierade intresseområden	Relevans avseende satsningsområden		
		Trafikstyrning	Information	Utanför tätort
Strategi	Nordisk balanserad vision	X	X	X
	Samnordiska riktlinjer	X	X	X
	Funktion/systemintegration	X	X	
	Prioriteringsmetoder	X	X	X
	Nordisk terminologi	X	X	X
System	Samordning olika trafikslag		X	X
	Nordisk vägatabas		X	X
	Kollektivtrafiksystem	X	X	X
	Trafikmodeller	X		
	Integrerade trafiksignalsystem	X		
	Incident management	X	X	
	Mobility Management		X	X
Teknik	Betalsystem	X		
	Trafikstyrning/signaler	X		
	”Effektivare” förarstöd		X	X
	Hastighetsanpassning	X	X	
	Kontroll av regelefterlevnad	X		X
	Variabla skyltar		X	X
Effekter	Utvärderingsmetoder	X	X	X
	Behovsvärdering		X	X
	Infokanalers användbarhet		X	X
	Miljö	X	X	
	Förarstöd		X	X
	Oskyddade trafikanter	X	X	X

4.2 Utskottets arbetsmetoder

Utskottens möjligheter att agera är begränsade till resurssnåla metoder. För NVF53 har nedanstående metoder ansetts framkomliga.

Arbetsmetod	Exempel på insats
Problem/behovsidentifiering, tillståndsbeskrivning	Workshops Framtagning av statusrapport
Initiering och uppföljning av forskning, utveckling och demonstration	Kontakt med utvecklingsorganisationer Ackvisition av medel Stöd vid genomförande
Informationsspridning, internt och externt	Seminarier Rapporter Internet Informationsutbyte inom och mellan utskott Studiebesök

4.3 Aktiviteter under kongressperioden

Utskottet avser att fortlöpande diskutera och prioritera konkreta insatser inom de identifierade intresseområdena och med de arbetsmetoder som utskottet kan använda sig av. En preliminär plan innehåller följande aktiviteter:

1998

- En gemensam nordisk vision utformas utifrån nationella visioner
- Statusrapport tas fram. I denna beskrivs kortfattat kunskapsläget inom de angivna kompetensområdena samt en bedömning av brister görs.
- Baserat på statusrapporten initieras ett par forsknings-/utvecklings-/samordningsinsatser
- Ett NVF53-seminarium arrangeras (enligt mötesplan) och ytterligare något initieras i annat arrangemang (se ämnesförslag nedan)
- Studiebesök arrangeras i anslutning till nordiska utskottsmöten på Island och i Norge
- Utskott 53s internethemsida (under NVF) utformas. En modell för att ajourhålla hemsidan tas fram. Den nordiska terminologiordboken bör vara tillgänglig via detta medium liksom bl a intressanta länkar.

1999

- Utskottet följer och stödjer igångsatta forsknings-/utvecklings-/samordningsinsatser
- Förberedelser för kongressen intensifieras (utställning och ev demonstration)
- Initierande av arbete för utformning av gemensamma nordiska riktlinjer för införande och drift av incident managementsystem (och/eller annat prioriterat område)
- Ett NVF53-seminarium arrangeras (enligt mötesplan). Ytterligare något kan initieras i annat arrangemang (se ämnesförslag nedan)
- Studiebesök arrangeras i anslutning till nordiska utskottsmöten i Sverige och Finland
- Information om verksamheten sprids bl a via internet

2000

- Igångsatta initiativ avslutas och resultaten dokumenteras
- Studiebesök arrangeras i anslutning till nordiska utskottsmöten i Danmark (och Norge)
- Kongressen genomförs. Utskott 53 bidrar med seminarium, utställning och eventuellt demonstration. Studiebesök genomförs som en del i kongressarrangemanget.
- Information om verksamheten sprids bl a via internet

4.4 Teman för seminarier och workshops

I nedanstående tabell anges teman för seminarier som hittills framkommit under diskussioner inom utskottet. Listan skall betraktas som en bruttolista som successivt kommer att fyllas på. Seminarieteman väljs utifrån primärt önskemål från det arrangerande landet och efter diskussion i gemensamt nordiskt utskottsmöte.

Seminarier	Kongress
Road Pricing (genomfört, Danmark okt 97)	Mobility management
Incident Management (förslag, Norge okt 98)	(Demo: följa farligt godstransport)
Samverkan/roller mellan olika aktörer	
Trafikmodeller för vägtrafikledning	
Väginformatikens krav på vägdata-baser	

5 Avslutning

Verksamhetsplanen läggs härmed till grund för arbetet inom NVF53 under perioden 1997 - 2000. Planen kommer successivt att byggas på. Den kan vidare komma att modifieras i samband med årliga revisioner.